

Házi példány!

Lapunk mai száma 8 oldal.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Szombat
1925. május 30.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó-hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ÁRA: 1500 KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 420,000 K, 1/2 évre 210,000 K, 1 évre 105,000 K, 1 hónapra 35,000 K. Külföldre a kétszerese.

Debreczen.
XXIII. évf. 121. szám.

Két profil

Rakovszky István és Kuna P. András egy napon szólaltak fel a nemzetgyűlésen a választójogi vita során és nem érdektelen szembeállítani a két profilt, a két egyéniséget és a két felszólalást ebből az alkalomból.

Rakovszky büszkén vallja magát a történelmi osztály tagjának és negyven esztendeje harcos tagja a józan, tisztességes konzervatív tábornak. A haidani Néppárt legkiválóbb koleritájából való; kemény férfi, akinek nyitva szeme és szíve, komolyan veszi az adott esküt és a hatalmat nem a kényvarek látszószereinek tekinti, hanem megbecsülendő eszköznek a magyar nép boldogítására. Kereszténysége nem gomblyukba tűzött jelszó és keresztelési lehetőség, hanem mélyen átértett lelki tartalom, amelyhez egész életét idomítja. Emberi magyarsága és emberi kereszténysége a jogtalan tömegek mellé állítja, akiknek megmentésén fáradozik, mert tudja-tudja, hogy ha a dolgozó polgárság és munkásság elpusztul a reakció vak önzése miatt: elpusztul a nemzet is. Pénteki beszéde fájdalmas és tiszta kiáltása egy konzervatív államférfinak a reakció felé, amely az eddigi szisztemájával a feltartóztatlan forradalomba kergeti a tömegeket.

Kuna P. András kigazda, jobbágyvadék. A Rakovszky Istvánnal egy hitet valló politikuskok szabadították fel őseit. Kuna P. vezére Nagyatádi volt, aki a hialadás és demokrácia eszközeivel akart osztályának helyet szerezni a nemzet vezetésében. Nagyatádi kigazdapártja programjának sarkköve az általános titkos választás és a demokrácia. Kuna P. a jobbágyvadék, vezérének halála után megtagadta a vezért és megtagadta az elveket, amellyel választói a parlamentbe küldtek. Három évi parlamenti működése a közhumor jegyében folyt le és valahányszor szólásra állt fel, figurája mindig örök kérdőjel volt, hogy milyen szempontok vezethették azt a kerületet, amely benne látja a magyar kigazdaosztály egyik parlamenti reprezentánsát. Pénteki felszólalása is belefejt az általános derűtségbe, amely derűtség után azonban keserű marad a magyar politikai élettel komolyan foglalkozó közönség számára.

Ime, Rakovszky a konzervatív főnemes, a látó becsületes magyar és keresztény felvette és magasratartja azt a zászlót, a mellyel Kuna P. a zsellérszarmazott a nemzetgyűlésre jött, hogy neimokára a porbaeítse,

Rakovszky István hatalmas beszédben támadta a nemzetrontó választójogi javaslatot

A szocialista szónokok egész sora felvonult a javaslat ellen — Kuna P. humoros szabadelőadása a nyílt szavazásról és az 1789-es nagy francia forradalomról

Budapest, május 29. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyedtizenegy órakor nyitotta meg Zsitvay Tibor alelnök. Lendvai-Lehner napirend előtti felszólalásra kért és kapott engedélyt. Következik a választójogi törvényjavaslat folytatódó tárgyalása.

Dabasi Halász Mór: Mindeműtt bajok vannak, ahol az általános titkosságot behozták. (Nagy zaj. Ellentmondások a baloldalon.) Várnai beszédével szembeállítja Kállay Tibor költségvetési beszédét, melyben meggyőzően védte a magyar történelmi középosztály szerepét. Ismerteti Székfi Gyula véleményét a magyar történelmi középosztályról.

Az elmúlt választásnál a népek szabadságjoga ellen vakmerőbb támadást még nem intéztek

Rakovszky István: A történelmi osztály mindig híven teljesítette kötelességét az ország érdekében. Mi, akik a történelmi osztály utódainak hirdetjük magunkat, nem szavazhatunk meg egy reakciós törvényjavaslatot.

Tucatsszámmal fordulnak elő az öngyilkosságok, az anyák a Dunának mennek, mert nem tudnak kenyeret adni gyermekeiknek. A legjobb cégek sorsa bukni, a szegénység és nyomorúság kéri az országból.

A munkátlankok éheznek és ugyanakkor a tulajdon azt hirdeti, hogy a nyílt szavazással minden bajon segíteni lehet. Ez a törvényjavaslat nem egyéb, mint

a párturalom biztosítása törvényes intézkedések leple alatt.

Harminc évvel ezelőtt Ernszt Sándor is a titkosság mellett volt.

A titkosság kérdése a keresztény politika egyik legszebb hagyománya, öröksége.

Sajnos, csak öröksége és nem vagyoniállománya. Ez a javaslat reakciós és jogfosztó. Az ellenzék nehéz harcot vív a népszabadságokért és a tulajdon ezt a legteljesebb közönnel kíséri, bár a bizottság jelentése szerint a nemzetre sorsdöntő javaslatról van szó. Apponyi felszólalása mély benyomást tett a többségre, de utána felállott Csontos Imre és azt mondta, hogy Apponyi nincs tájékozva. Andrassy felszólalása után Sokorópátkai Szabó István állott fel és ő viaskodott Andrassy érveléseivel. A miniszterelnök a mai napig sem merte képviselni itt álláspontját. (Zaj a jobboldalon.)

— Ausztriában 40 év alatt ötször reformálták meg a választójogot, Magyarországon ezidő alatt e tekintetben semmiféle történet. Azelőtt a nemzetiségek voltak az ürgy, a jogkiterjesztés

és megátalására, most a társadalmi felforgató törekvéseket állítják oda ürgyül. Nagyon különös felőgás az, hogy a kipárnázott ajtók mögött a konzervatív pártok letörésére szövetségek azokkal a miniszterelnök, akik — amikor jogkiterjesztésről van szó — felforgatnak. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Ami a felforgató törekvéseket előidézheti, az inkább az a kormányzat, amely most uralkodik. Veszélyeztette a rendet az elmúlt választás.

hivatkozik a gödöllői, rétsági és más választásokra. Emellett vakmerőbb támadást a népek szabadságjoga ellen kemmiféle felforgató törekvessel nem intéztek. (Zajos taps a baloldalon.)

„Nem lehet minden bünt azzal mentegetni, hogy elkövetői jó magyar emberek“

— A jelentés így szól: A bizottság többségének az a véleménye, hogy a választás közjog lévén, csak nyíltan gyakorolható. Ha az előadó ur közjogi felőgását hallaná, Verbőczy has-ravágódnék. (Viharos derűtség a baloldalon.) Itt van a házelnök megválasztása, a bizottságok választása, a kormányzó megválasztása, — a jelentés szerint mindez nem közjogi aktus, mert titkosan történt.

Puky Endre: Az elnök és a bizottságok megválasztása egy testület belső ügye...

Felkiáltások az ellenzéken: Hát a kormányzóválasztás?

Puky Endre: ... magánjogi választásnak tekintik...

Felkiáltások a baloldalon: A kormányzó is?

Rakovszky István:

Nem a közjog, de magánérdekek védelmében küzdenek a titkosság ellen.

— Azt hangoztatták, hogy a választás nyíltága megfelel a magyar jellemnek.

Elsikkasztották a magyar jellem egy igazi vonását, az igazságérzetet

— 1848 óta a hatóságok beavatkozása sorozatosá válik és a két eredményi miniszterelnök: Bánffy Dezső báró és Bethlen István gróf miniszterelnök kormányzása alatt kulmináltak

Mokcsay Zoltán: Ne bántsa őket, jó magyar emberek.

Rakovszky István: Nem lehet minden bünt azzal mentegetni, hogy annak elkövetői jó magyar emberek.

Felkiáltások a szociáldemokrata párt: Lásd hazafias felbuzdulás!

Peyer Károly: Hazugságot és jellemtelenséget iktatnak törvénybe!

Rakovszky István: A választások

tisztaságát csak a titkos szavazás biztosítja.

„Nagyuri körökhöz tartozók is jártak akkoriban vörös gombbal“

— A szocialisták ellen legutóbb is elhangzott a hazafiatlanság vádja. Ezzel szemben megállapíthatom, hogy Peidl kijelentette, hogy nemzeti alapon áll.

Klárk Ferenc: Nem ő, a párt!

Rakovszky István: Ő is és pártja is. A kommunizmus alatt börtönbe csuktak, de konstátalom, miként Friedrich konstátálta, hogy

a szocialisták mentettek meg a haláltól.

— A szocialisták abban hibásak, hogy lábhoz tett fegyverrel nézték, hogy megszárolják le a polgárokat. — Meghíusították azonban, hogy sokkal nagyobb vérengzés történhessék. Míg Németországban öntudatos polgárság volt, amely elfeljtette az ellentéteket, nálunk akkor polgári frontról szó sem lehetett.

Peyer Károly: Tomcsányi Vilmos Pál!

Rakovszky István: Nemcsak a polgárság körében, de nagyuri körökhöz tartozók is jártak akkoriban gomblyukukban vörös gombbal.

Nálunk a Himnuszt egybekapcsolják az Erger-Bergerrel

Angliában a szocialisták nemzeti alapon állnak és mindig a Himnusszal kezdik ünnepeiket.

Szabó József: Nálunk ilyenkor tünnetően eltávoznak. (Nagy zaj a szocialistáknál.)

Peyer Károly: Mert nálunk a korháccsal jönnek és a Himnuszt egybekapcsolják az Erger-Bergerrel. (Hosszszantartó nagy zaj.)

Szabó József: Uzsomára elmennek itt is a kapitalistákhoz. (Zajos ellentmondások a szocialistáknál.)

Malasics Géza (Szabó József felé): A győri zsidóktól vett kölcsönről beszéljen! (Folytonos zaj.)

Rakovszky: Igazi ellenzéki lelkésedés a régi osztályparlamentben megvolt, de itt nincs meg. Különösen a volt néppárt tagjainak ajánlom a figyelmébe, hogy

nem elég itt szenteltvízes beszédet mondani és a kormány háta mögött állani, állásokat hajszolni.

(Zajos taps a bal- és szélsőbaloldalon.)

— Nem lehet politikát úgy csinálni, hogy az ellenzékét mimeljük és a kormánnyal egy gyékényen áruunk. Ezt azelőtt nem ismertük. Ezt a régi parlamenti morál nem ismerte.

Hegedűs György: Budapest kereszténysége fáj talán a képviselő urnak? (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Pakots József (Hegedűs felé): A maga kereszténysége nem kereszténység.

Peyer Károly: Ekrazit az ágy alatt!

Rakovszky István: Hegedűs képviselő urnak azt felelem, hogy én a kormánnyal szemben voltam keresztény akkor, amikor az üldözést, szen-

vedést, börtönt és az életem kockáztatását jelentette. (Nagy taps a bal- és szélsőbaloldalon.)

Pakots József: Lásd Budaörsöt!
Rakovszky István:

A legnagyobb visszaélés a kereszténységgel, amit csináltak.

(Nagy zaj a középén.)

Esztergályos János: Okolicsányi! Pádör! (Folyton tartó nagy zaj.)
Rakovszky István:

En is annak a kereszténységnek a híve vagyok, amely a nép jogait követeli. Kötelességem tehát, hogy törvényjavaslat ellen szembeálljak a kormánnyal, ne pedig támogassam.

(Nagy taps a bal- és szélsőbaloldalon.)
Ha ön megjárta volna a börtönöket, mint én — mondja Hegedűs György felé fordulva — tudnia kellene, hogy

a kereszténység szeretettel s önzetlenséggel jár együtt.

— Ezt az országot csak összetartással és összefogással lehet megmenteni, nem pedig a hatalom ideig-óráig való biztosításával. Minthogy ez a javaslat az összefogást nem szolgálja, általános tárgyalás alapjául sem fogadja el.

Rakovszky István ezzel befejezi beszédét. Az egész halotat percekig tapsol. Elsők között gratulál Vázsonyi Vilmos, Rássay Károly, Szilágyi Lajos. A szocialisták is tapsolják és dicsérik Rakovszkyt. A baloldal ovációjára láthatóan megdöbben Hegedűs Györgyöt, akik Rakovszky felé kiáltozzák, hogy a szocialisták tapsolnak neki.

Rakovszky így vág vissza:

— Inkább az ő tapsaikat hallgatom, mint a magukét!

A következő szónok Östör József. A javaslat ellen számos súlyos kifogása van, általános tárgyalás alapjául elfogadja. Sok párt fölvetette programjába az általános titkos választójogot, de egy sem valósította meg. Benne volt a munkapárt programjában is, de ez sem hajtott végre.

Felkiáltások a baloldalon: Ezért is bukott meg!

Östör József: Igen, mert jött egy fiatal és tapasztalatlan király, aki félretolta a nemzet vezérét és Eszterházy grófnak adta a kormányt.

Reisinger Ferenc: Ennek a fiatal királynak több szíve volt, mint magunknak.

A forradalmakat a gazdasági helyzet idézi elő

Matyas Géza: A kormány a forradalom réme ellen hadakozik ezzel a javaslatl — mondta — ez a rém pedig tuládonképen nincs is meg. Ezt a rémet bennünk, szociáldemokratákban látják. A javaslat a kormánypárt hatalmi érdekeit szolgálja.

A forradalmak nem egyes emberek fejében születnek, azokat a gazdasági helyzet idézi elő.

— Németországban az összeomlás után a Reichstag többsége szociáldemokrata volt, valamint az volt a birodalmi elnök is. Kezükben volt a politikai hatalom, mégsem törekedtek a társadalmi rend megváltoztatására.

— Ne féltsék a polgárságot a szocialisták követelésétől. A szociáldemokraták nagyon jól tudják, hogy a munkásság csak úgy érhet el eredményeket, ha becsületesen összefog a földön, liberális gondolkozású demokratákkal. A javaslatot nem fogadja el.

Ezután Kuna P. emelkedett szólásra, aki védte a nyílt szavazást, utalva az 1789-es francia forradalom eseményeire. Zavaros fejtegetése osztatlan derűtséget keltett és az állandó de-

riülség harsogó kacajjá változott, amikor Kuna bácsi *Robespierre, Demoullins és Roussseau* nevét betűszerint csettette ki nagyképi komolysággal.

Esztergályos János a javaslat indokolását ázsiai indokolásnak nevezi. A javaslat, ahelyett, hogy jogokat adna,

elvesz jogokat. Ez a javaslat hatástörőfális és sírhavszli az országot. Nem fogadja el.

Az ülés délután 6 órakor véget ért. A legközelebbi ülés szertán délelőtt kezdődik.

Debreceni vállalkozóknak kell adni az új városi bérházak építését

A helybeli pénzintézetek csak úgy finanszírozzák a munkásokat, ha debreceniek kapják meg az építkezést

A Debrecen város által építendő kislakásos bérházak építésére a város — mint már megirtuk — versenytárgyalást tűzött ki. A versenytárgyalást ma délelőtt 11 órakor tartották meg. — Beérkezett három budapesti és három debreceni vállalat pályázata. A bizottság úgy találta, hogy a budapesti Stábil vállalat ajánlata a legelőbb. **A három kislakásos bérházra a Stábil 2400 milliós ajánlatot adott be.** A Stábil 2400 milliós ajánlata után egy debreceni vállalat, az Erdődy Fejér Ritter 2670 milliós ajánlata áll. A bizottság úgy találta, hogy a debreceni vállalatl szemben a budapesti Stábilnak adják oda a kislakásos bérházak építését. A kislakásokat a DMKE mellett lévő üres telekre építik fel és a lehető legrövidebb időn belül akariák elkészíteni.

A versenytárgyaláson két vállalat áll egymás mellett, a budapesti Stábil és a debreceni Erdődy Fejér és Ritter. A Stábil ajánlata 10 százalékkal olcsóbb a debreceni vállalkozónál és a munkálatok finanszírozását 16 százalék mellett ajánlotta fel. **A debreceni vállalat finanszírozását a helybeli pénzintézetek ajánlották fel. A debreceni bankok azonban csak abban az esetben vállalják a bérházépítés munkálatainak finanszírozását, ha a munkákat debreceni vállalkozókra, debreceni mesterekre bízják.**

A debreceni bankok valószínűleg alacsonyabb százalék mellett fogják finanszírozni az építkezés költségeit és így az a tiz százalékos differencia, ami jelenleg a budapesti és a debreceni ajánlat között van, lényegesen enyhülni fog. Ha a differencia enyhül, akkor a munkát, az építést feltétlenül debreceni vállalkozónak kell megkapni.

A városnak kötelessége támogatni a helybeli vállalatokat és köteles áldozatokat is hozni, hiszen a saját polgáraitól van szó. Gazdasági szempontból is fontos az, hogy debreceniek kapják meg a munkálatokat. **A pénznek**

a városban kell maradni és nem szabad engedni, hogy a két és félmilliárdos építkezés idegen vállalat kezébe jusson. A debreceni ipar is nehéz helyzetben van és inkább kell segíteni egy debreceni vállalatot, mint egy fővárosi vállalatot. A mostani pangás idején nagy szükség van arra, hogy a debreceni munkások munkát kapjanak. Szükség van arra, hogy helybeli vállalatok

Két hét alatt kiirtják a Hortobágyon a sáskát

Amint megirtuk, a Hortobágyon és általában Debrecen környékén ismét nagy tömegekben lepték el a sáskák a vetéseket és a legelőket. Napok óta 23 sáskairtógéppel működik az egyes vidékeken, de a jövő héten már 44 gép érkezik a Hortobágyra. A sáskairtás oly nagy munkát igényel, s annyira költséges, hogy a földművelésügyi kormány által adott 34 millió korona hitel már napokkal ezelőtt kimerült, úgy hogy ezen a héten újabb 40 milliót, a jövő héten pedig 100 milliót kérnek a kormánytól, hogy a sáskairtás továbbra is zavartalanul és eredményesen folyhasson.

Nagy Sándor, a máta biztos ma délelőtt részletesen beszámolt a városi tanácsnak a sáskairtás eddigi eredményéről. A vasúti vonalról északra eső területeken az irtási munkálatokat tegnap

munkához iussanak. Az a pénz, amit a város az építésért fizet, bent kell hogy maradjon a városban, hiszen **egy része a pénznek különféle adók formájában ugyis visszatér a város pénztárába.** Amak a 10 százalékos differenciának a nagy része, ami fent áll a két ajánlat között, visszatérül az adók formájában.

Ha idegen vállalat kapja a három bérház építésére a megbízást, a város elveszik az adók egy tekintélyes részétől és amellett még ki is viszik a pénzt a városból és nem itt használják azt fel.

Egy kis áldozatot meg kell hozni a városnak a város polgáraitól és helybeli vállalkozóknak kell adni a bérházak építését. A versenytárgyalás eredménye a városi közgyűlés elé kerül és meg is van minden remény arra, hogy a közgyűlés a debreceni vállalkozókat fogja előnyben részesíteni.

este teljesen befejezték. Ezen a vidéken már sehohsem mutatkozik a sáska. Még tegnap este átmentek a juhföldre, ahol máris nagy arányokban indultak meg az irtási munkálatok.

A vasútvonaltól délre eső területeken sokkal kisebb a fertőzés, mint bárhol másutt. Ezzel szemben egyes vidékeken a marokkói sáska oly hatalmas csapatokban lepték el a földeket, hogy egész lucernaterületeket kopassza legettek le.

Kilátás van arra, hogy a sáskairtás két héten belül véget ér és sikerül teljesen megszabadítani a Hortobágyot és a környékét a veszedelmes pusztító seregétől, amelyek máris sok helyen nagy pusztításokat okoztak. A sáskairtó gépek nagyon szépen beválnak és ami fő, gyors eredményt lehet velük elérni.

Sürgősen kiépítik a villamosvonalat a nagyerdei egyetemi klinikák főbejárataig

Debrecen város 2000 aranykoronával járul hozzá a kiépítéshez

Hosszu idő óta folyt már vita a város, a debreceni helyi vasút és az egyetem között a villamosnak az egyetemi klinikákra való kivezetése körül. Nyolc hónap előtt az egyetem javaslatot tett a Helvi Vasút Rt.-nek, hogy a Pályaudvar—Nagyerdei villamosjáratot hosszabbítsa meg az egyetem főbejárataig. A Héví, nem is górdított akadályokat ez elé, de kikötötte,

hogy míg ő a több százmilliót kitevő költségeknek felét fizeti, addig a költségek másik felét Debrecen városa és a kultuskormány közösen viselje. Ebben a város is hajlandó lett volna belemenni, a kultuskormány azonban mereven elzárkózott a legkisebb teher viselésétől is és így a szép tervet nem lehetett megvalósítani.

Az egyetem vezetősége a napokban ismét egy hasonló javaslattal lépett elő, amelyben azt kérte, hogy

a villamosvonal kiépítésével a nagyerdei egyetem főkapuja előtt megállót létesítsenek.

A Héví, készített is egy ideiglenes költségvetést erre vonatkozólag, amely szerint a villamos vágány kiépítése 12367 aranykoronába kerül. A műszaki ügyosztály niabb költségvetése viszont kimutatja, hogy az összes költségek 9000 arany, illetőleg 153 millió papirkoronát tesznek ki.

Legelőbb, legjobb és legkellemesebb természetes ásványiz a

MOHAI ÁGNES.

Egyedárusítás és főraktár: **CSANAK JÓZSEF K. Rt.**
Telefon 70. Debrecen, Plac-u. 51.

Viszonteladónak eredeti forrásarak.

A kiváló és közismert budapesti Jazz Band és szalonquintett

„THE FIVE JAZZ KINGS”

Schweizer és Keczely vezetésével esténként a

HUNGÁRIÁBAN

hangversenyez.

Czauner Franci énekel.

A tárgyalások a tanács és a vasut között a mai tanácsülésen folytak le, amelynél megjelent dr. Sabó Dezső bölcsészeti-kari dékán és a helyi vasut képviselőiben Gál Samu igazgató.

Dr. Vargha Elemér tb. főjegyző ismertette az ügyet s annak a véleményének adott kifejezést, hogy sokkal helyesebb és a közönség kényelme szempontjából is célszerűbb volna, hogy magát

a nagyverdei végállomást helyezték ki az egyetemi klinika főbejáratához.

s ezáltal megszűnne a sok tekintetben kényelmetlen átszállási rendszer, amely eddig szokásban volt.

A Helyi Vasut képviselője kijelentette, hogy ez nem praktikus. Az egyetemhez csak 150—160 utas jár ki naponta s így takarékosági szempontból lehetetlen ennyi utasért reggeltől késő estig kijárni a villamosokat. Ebben az esetben különben is két kocsival kellene szaporítani a közlekedő villamosok számát, ami ismét óriási költség. Helyesebb lenne meghagyni az átszállási rendszert.

A helyi vasut rt. részéről felmerült az a terv is, — amelyet azonban hamarosan elejtettek, — hogy

kihelyezik a végállomást az egyetem elé, de akkor a nagyverdei csúszház előtti megállónál új szakaszhatárt vezetnek be.

Végül is az átszállási rendszer mellett döntöttek, elhatározták, hogy a vonalat kivezetik a klinikák főbejáratáig. A költségeket tekintve a műszaki igazosztály által megállapított 9000 aranykoronás költségvetést fogadta el, amelyből

2000 arany, illetőleg 34 millió papirkoronát hálандó magára vállalni Debrecen városa.

A városi tanács ilven értelemben előterjesztést tesz a törvényhatósági bizottság legközelebbi közgyűlésén, természetesen csak abban az esetben, ha a Helyi Vasut is elfogadja a város 2000 aranykoronás hozzájárulását a részvénytársaság által javasolt negyedrészes teherviselés helyett, mely esetben a városra a felajánlott 2000 aranykorona helyett 2250, azaz 38 millió 250 ezer korona teher hárulna.

A Helyi Vasut mindenesetre szerdán, vagy legkésőbb csütörtökön végleges választ ad ezekre vonatkozólag s ha sikerül a várossal megegyezni,

a villamosvágányt még a nyáron kiépítik.

A villamosok a klinikák előtt, hogy ne zavarják a beteget, nem fognak esengetni. A megbeszélések befejezése után Gál Samu, a Helyi Vasut rt. igazgatója bejelentette, hogy a tanács régebbi kívánságához képest

a Hatvan-utcai vonalon a városba jövő villamos a Hatvan-utca sarkán minden alkalommal megáll,

hogy ezzel elejét vegyék minden esetleges balesetnek.

Huszonnégy oldal a „Debreceni Független Ujság“ pünköshti száma

Az ezer gonddal és bajjal sújtott vidéki magvár újságírás történetében eseményszámba megy a Debreceni Független Ujság holnap megjelenő 24 oldalas pünköshti száma. Igazolni akarjuk, hogy a vidék újságírdalma is gyors léptekkel követi a nyugati méretekben terjeszkedő fővárosi sajtót és nem elégszik meg a szokott keretekkel, hanem úgy tartalommal, mint terjedelemben megközeleli a fővárosi nyitót.

A Debreceni Független Ujság szerkesztősége különös gondot készít a 24 oldalas pünköshti számról. Olvasóközönségünk minden rétege megtalálja majd azt a rovatot, amely érdekelnifogja. Szárnyaló szépségű ünnepi vezércikk vezet be a pünköshti számról, utána a rendes napi anyag következik. Ezenkívül a bőséges ünnepi melléklet hatalmas könyvrovatot tartalmaz, amelyben tehetséges, egyéni és eredeti kritikai írások számolnak be a magyar könyvpiac legújabb eseményeiről. Köztük két debreceni író most megjelent alkotásáról. Ligeti Gyula és Nagy András három-három rendkívül szép, leendőletes verssel szerepelnek. Thurv Levente a debreceni—budapesti repülőutjáról számol be izgalmas, friss riportjában. Farkas Lajos derűs párisi visszaemlékezéseiből közöl három színes karcot. Kardos

László dr. figyelő rovata irodalmi furesaságokat leplez le finom satírával. Bencze Mihály nagy riportot ír a gyermekmenhely szomorú, könnyfakasztó épületéről, amelybe a nyomor és névtelenség gyermekei kerülnek, hogy átmentésük őket egy új élet számára. Kardos Pál a debreceni irodalmi életéről ír élesen boncoló kritikai cikket és rámutat azokra a hiányokra, amelyek ennek az alföldi metropolisznak megbénítják irodalmi fejlődését. Hosszu cikk foglalkozik a város egyetlen üdülőhelyével, a Nagyerdővel, amely gondozás hiányában pusztul el. Meleg írás szól a debreceni munkanélküliekről, akik önhibáikukon kívül legszánandóbb áldozatai a szanalásos Bethlen-rendszernek. Egy humoros karcot Ady Endre debreceni újságíró éveiből jegyez fel józsi anekdotákat. Raymond J. Brown szemléltető cikket írt arról, hogyan kormányozza Henry Ford a világ legbámulatosabb ipartelepét egyetlen irodahelyiség nélkül. Egy Párisban élő debreceni származásu bankember figyelemreméltó cikket közöl a francia pénzügyi válságról a Cailleaux miniszteriségének jelentőségéről. Ezen kívül a rendes napi rovatok számolnak be az eseményekről.

Nagy vasuti szerencsétlenség a rákosi pályaudvaron

Két halálos és negyvenöt súlyos sebesült — A tehervonat mozdonyvezetője felelős a katasztrófiáért

Budapest, május 29. Ma délelőtt, néhány perccel 12 óra előtt borzalmas vasuti szerencsétlenség történt a rákosi pályaudvar közvetlen közelében. A keleti pályaudvarról Nagykátá felé e'indított személyvonatba, ennél a vasutasok által veszélyesnek tartott kitérőnél beleszaladt a szemközti jövő tehervonat mozdonya.

Négy személyszállító vagon felfordult és összetört az összeült. Közös következtében és a négy vagon összes utasai többé-kevésbé megsebesültek. A teljes létszámban kivonult mentők a roncsok alól egy halottat húztak ki, azonkívül egy másik férfit, akinek mindkét lábát levágta a vonat

és akinek a közeli halálát valószínűnek tartják.

A sebesültek száma negyvenötre becsülhető.

nem véve számításba a könnyű sebesülteket, akiket magánkocsikon vittek el a katasztrófa színhelyéről és akiket a mentők bekötözés után nem is vittek kórházba.

A nagykátai személyvonatot az 521-es szerelvényvel a keleti pályau-

dvarról indították utnak. A személyvonat 11 óra 50 perckor érkezett meg Rákus állomásra, ahonnan pár perccel múlva utnak indították a legközelebbi eső Rákoshegy állomás felé, hogy onnan tovább folytassa útját Nagykátára. Tizenegy óra ötvenöt perckor a személyvonat elérkezett a veszélyes kitérőhöz és ekkor történt az egyenes és nyit pályán szinte elképzelhetetlen vasuti szerencsétlenség:

a szabályszerűen haladó személyvonatba belerohant a Rákoshegy felől Budapest felé haladó 567. számú tehervonat,

amelyet Csipp József mozdonyvezető vezetett. Az eddigi megállapítások szerint

a tehervonat szemafórlja tilosra volt állítva, ezt azonban ugylát-szik a mozdonyvezető nem vette figyelembe.

vagy csak későn vette észre és nem állt meg, hanem változatlan sebességgel haladt az egyenes vonalon. Csodálatosképpen a személyvonat mozdonyának baj nélkül sikerült átjutni ezen a katasztrófális szelvényen, de azt már a személyvonat vezetője

sem tudta megakadályozni, hogy a tehervonat mozdonya bele ne rohanjon a mozdony mögött haladó első személykocsiba, amelyik harmadosztályú vagon volt.

A mentőautók tízpercenként szállították el a bekötözött sebesülteket, de egy esetben már nem tudtak segíteni, mert

Holkó Mihály 38 éves maglódi földművest a tüzoltók már holtan húzták ki az összetört vasuti kocsis alól.

A szétépett vagon törmelékai valószággal összelapították a szerencsétlen földművest, akinek holttestét odatették az országot mellé a fűbe és ponyvával borították le.

A másik borzalmasan súlyos sebesülés egy másik férfit ért, aki minden valószínűség szerint látta a katasztrófa bekövetkezését.

Csodálatosképpen sem a tehervonat, sem a személyvonat vasuti személyzete nem sérült meg. A nagykátai személyvonatot a mozdony vezetője mintegy félórával a katasztrófa megtörténte után tovább vezette Nagykáta felé, az összeroncsolt négy személykocsit kikapcsolása után.

A tehervonatot vezető Czipp gépezést és Szabó József fűtőt Szurbián Dezső rendőrtanácsos a helyszínen őrizetbe vette

és a délutáni órákban bevittette részletes kihallgatás céljából a főkapitányságra. Itt fogják kihallgatni a Nagykátáról visszatérő mozdonyvezetőt is, akit a jelek szerint kisebb felelősség terhel, mint a tehervonat gépezését. Délután három óraker a sebesülteket már elszállították és ekkor kezdődött meg a helyszínen a hivatalos vizsgálat.

Albrecht főherceg a magyar ifjusági vöröskereszt tb. elnöke a debreceni ifjusági vöröskereszt kiállításán

A magyar ifj. Vöröskereszt alapszabályaiiban lefektetett sok szép célja között igen nagy horderejű nemzeti és néprevelési szempontból az ifjuságnak a munkára való nevelése, azoknak a különböző kézügyességekkel való megismertetése s bennök a stílusok, főleg a magyar stílus iránti érzék felkeltése. A debreceni ifj. v. k. csoportoknak e téren kifejtett buzgó tevékenységét, nemességét fogja bemutatni az a vásárral kapcsolatos kis kiállítás, ami pünköszt vasárnapján délelőtt fél 10 óraker nyílik meg a Kereskedő Társulat dísztermében Albrecht herceg és dr. Szukováthy Imre, a magyar v. k. egyetlet főmegbízott főgondnoka jelenlétében, akik repülőgépen fognak Budapestről ez alkalommal Debrecenbe érkezni.

A methodista püspök bünajstroma. Kopenhágából jelentik: A büntető törvényszék most kezdi meg Bast methodista püspök nagyarányú sikasztási pörének tárgyalását. A vádirat nyolcszáz gépirásos lapon sorolja fel a püspök bűneit. Felmillió dán koronát sikkasztott el, ami magyar koronára átszámítva sok milliárdot tesz ki. A püspök a szegény gyermekek részére gyűjtött pénzből sikkasztott, még pedig olyan arányban, hogy például az 1922-ik év karácsonyán gyűjtött kétszáz ezer koronából mindössze tízeztötzet jutott a gyermekeknek.

Kóser hus!
Mészárszékemet Csapó-utca 19. sz. szám alatt csütörtökön Reggel megnyitom.
Robicsek Jenő.

Saját készítésű
fehérneműek
HERMAN és FRIEDMANNAL
Piac-utca 10.

Üzletfelosztás miatt
a raktáron levő női és férfiszövet, zseug, fehérnemű, vászon, chiffon, chiffon batiszt, alsó- és paplan lepedővászon, paplan liberti, sephir, franc, kanavász, karton, voál, barchet, flanel, női, férfi és gyermek-harisnya, zsebkendő és rövidárut mélyen leszállított árban árusít:
ROTH IMRE DIVATÁRUHÁZA
Csapó-utca 37., Burgondla sarok.

Wolffék ragaszkodnak a főváros birtoklásához

Budapest, május 29.

Az egységes keresztény közéleti párt ma este értekezletet tartott, amelyen a pártot újból megalapították. Wolff Károly elnök kifejtette, hogy az elnökség a választások megtörténte után szükségesnek tartja, hogy tisztázásról lemondjon.

Ezután Ernszt Sándor fejtette azt, hogy a választások után kialakult hangulatból azt látja, hogy az eredmény egyeseket elkedvetlenített. Kijelentette, hogy a párt vezetése nem lehet kiválóbb kezekben, mint a Wolff Károlyéban.

Az értekezlet újból Wolffot választotta meg pártelnöknek. Wolff ezután nagy beszédet tartott, amelyben kifejtette, hogy a párt fölülnyeres győzelmet aratott a választáson és ezért ragaszkodnak ahhoz, hogy a főváros vezetésében eddigi politikájuk érvényesüljön. Ha ezt nem tudják keresztülvinni, akkor akár egy új választást rendeznek, amíg újból többségben lesznek. Az értekezlet ezt a harkézséget viharos lelkesedéssel vette tudomásul.

Sziven lőtte magát a Kossuth-utcai temetőben egy munkanélküli

Pénteken reggel 8 órakor a Kossuth-utcai temetőben egy középkorú férfi holttestére találtak. Értésítették a rendőrséget, ahonnan egy bizottság szállt ki a helyszínre. A holttest egy sirdombon feküdt, melléte egy falgópisztoly. A golyó a szerencsétlen embernek a szívét furta át. A zsebeiben talált iratokból megállapították, hogy az öngyilkos Molnár József kefégyári munkás Csillag-utca 42. szám alatti lakos. Kínallgatták az öngyilkos kefégyári munkás feleségét, aki előadta, hogy reggel 7 órakor távozott el hazulról a férje azzal, hogy elmegy munkát keresni. Hetek óta munka nélkül van és sokszor panaszkodott, hogy nem tud munkát kapni. Valószínű, hogy azért is követte el az öngyilkosságot, mert nem tudott munkát kapni.

Osztályellenes izgatás korcsmai beszélgetés közben

Nyíregyháza, május 29.

A laskodi Hangszóvetkezetben a napokban heves vita volt, amelyben Bárdi József és Ruttkay Elemér mesnye elszántás ügyében osztálykodtak. Bárdi azt állította, hogy Ruttkay és Albert Sándor földbirtokos elszántották az ő mesgyéjét. Közben izgató kifejezéseket használt az urak ellen, akiket a kommün kitörésével fenyegetett és azt mondta, hogy ő lenne az első, aki végezne az urakkal. A boltban felhamozott kapákra mutatva jelezte, hogy ezeket a kapákat juttatná az urak számára.

Mikor a szóvetkezet vezetője erőlyesen figyelmeztette, hogy ne használjon durva és izgató kifejezéseket azt mondta, hogy ha hatóság elé kerül az ügy, majd részegségére fog hivatkozni és nem fogják megbüntetni.

Bárdi ellen a tanuvallozás adatai alapján osztályellenes izgatás címén indul meg az eljárás.

Nansen biztosra veszi Amundsenék visszatérését

Amundsennek le kellett szállni, amikor az Északi sark közelében hitte magát

Berlin, május 29. Osloból ma délelőtt ideérkezett Frithjof Nansen, aki az Amundsen-expedíció sorsáról így nyilatkozott:

— Amundsennek van ideje. Azért repült az Északi Sarkra, hogy tényleg el is érje. Terveit teljes egészükben nem ismerem, azt azonban tudom, hogy repülőgépről nem lehet pontosan megállapítani, hogy mindenkor milyen helyen vagyunk. Amundsennek tehát le kellett szállnia, amikor az Északi Sark közelében hitte magát, aztán következett a megfigyelés, hogy pontosan megjelölje a helyet. Ehez pedig a Nap állását kell meghatározni, amihez legalább 12 óra szükséges, hogy a nap legmélyebb és legmagasabb állását megjelöljék. Ha teljesen rosszak a kilátási viszonyok az időjárás következtében, akkor ezek a megfigyelések hosszabb időt is vehetnek igénybe. Ha azután meg van állapítva a pontos hely, akkor Amundsennek el kellett hagynia a repülőgépet, mert igyekezett az Északi Sarkot tényleg elérni.

Hogy mennyi ideig tart a vándorlás a jégmezőkön, az természetesen attól

függ, hogy milyen távolságra szállott le a Sarktól.

Ha pedig elérte a Sarkot, akkor ott különféle fizikai és természettudományi megfigyeléseket, méréseket akar eszközölni. — Ez ismét néhány napig tarthat. — folytatja Nansen. Azután vissza kell térnie a repülőgéphez és csak akkor gondolhat a visszatérésre. Én ilyen körülmények között

egyáltalán nem aggódom az expedíció sorsáért.

A leszállás és a levegőbe emelkedés repülőgéppel a sarki jégmezőkön nem túlságosan veszedelmes, ha az idő tiszta.

Biztosra veszem, hogy Amundsen vissza fog térni.

Nansen ma este utazik el Berlinből és a Kaukázusba meg.

Oslo, május 29. Jacobsen norvég hadügyminiszter felmentő expedíciót szándékozik kiküldeni Amundsen felkeresésére. Az expedícióban egy hadihajó lenne és két nagy tengerészeti repülőgép. Híre jár annak, hogy a norvég kormány külföldi segítséget fog kérni, de elsősorban az amerikai kormány közbelépésére számít.

A bécsi horogkeresztes szabadcsapatok leszerelést ígértek a kancellárnak

Péntek délben még összeütköztek a szocialista diáksággal

Bécs, május 29. A mai délelőtt nyugodtan telt el az egyetememen, a kapuk be vannak zárva, az előadások szünetelnek. Odakinn rendőrség tanyáz, nem tűr semmiéle csoportosulást és még a békés járókelők sem közeledhetnek az egyetemhez. Sokkal mozgalmassabb és hangosabb a Rathausstrasse, ott is a Mensa Akademica környéke. Körülbelül 250 horogkeresztes diák jár föl és alá.

mindegyiknél gumibot vagy fútykös: vigyáznak, hogy a szocialista diákok ne juthassanak az épületbe.

Délelőtt 11 óra körül a Schotengasseban nagyobb csapat horogkeresztes a járókelőket kezdte molesztálni és ha zsidó külsejű emberrel találkozott, bántalmazta.

A rendőrség közbelépett és három diákot letartóztattott.

A Votiv-templom előtt a szocialista diákok gyülekeztek, hozzájuk csatlakozott sok munkás és fiatalok gimnazista. Nem messze ettől a csoporttól az egyetem környékén ültött tábort a nemzeti diákok hada, amelyhez körülbelül 200 földmivesakadémikus esatlakozott.

A szemközt álló két ellenséges tábor minduntalan átkiáltott egymáshoz és ebből a provokálásból úgy félezv óra tájban délután hajbakapás lett.

A verekedést a földmivélsügyi akadémia növendékei kezdték, akik zárt sorokban nyomultak a szocialista diákok ellen.

A rendőrség hamar véget vetett a verekedésnek, amelyben sok dolga volt a bikaeseknek és az ólomgombos gumibotnak. Itt 10 zavargót tartóztattak le a rendőrök. Itt sok horogkeresztest véresre vertek az ellentáborhoz tartozók.

Bécs, május 29. A szövetségi kancellár ma magához hívatta a német diákság képviselőit és azt a sürgős intelmet intézte hozzájuk, hogy szereljék le a főiskolákon és magában a városban minden rendzavarást. A német diákság megjelent képviselői megígérték a szövetségi kancellárnak, hogy a felhívást teljesítik.

— Házasság. Lusztig Malvin és Schwarz Henrik f. hó 31-én, vasárnap délután 4 órakor Simonffy-utca 29. szám alatt tarták esküvőjüket, mely alkalomra rokonaikat, jóbarátjaikat és ismerőseiket ezuton meghívták.

HIREK

— Pünköszt első napján tartandó istentiszteletek sorrendje: A Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál dr. Baltazár Dezső, ágendázik dr. Révész Imre, d. u. 5 órakor Seres Béla, a Kistemplom zárva, a Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor prédikál Baia Mihály, ágendázik Szele György, d. u. 5 órakor Petneházy Gyula, az Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor Kolozsvary Kiss László, ágendázik Peleskegy Sándor, délután 3 órakor Fejleszt András, az ispotályi templomban d. e. 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Kántor József, d. u. 3 órakor Szilágyi Árpád, a Homokkerti imaházban d. e. 10 órakor prédikál és urvaesorát oszt dr. Fereny Gyula, d. u. 3 órakor Nagy Lajos, a Nyilas-templom d. e. 10 órakor prédikál és urvaesorát oszt Seres Béla, a Szechenyházban d. e. 10 ó. prédikál és urvaesorát oszt Keresztury József.

Tanyákon prédikálnak és urvaesorát osztanak: Óród, Vedres-dűlőn Vajda László, Macson Uray Sándor, Pácon Kovács János, Ohán és Terekházán Sipos Imre, Szepesen Marton Sándor, Pallagpusztán Kestár Dániel.

Ünnep másodnapján: a Nagytemplomban d. e. 10 órakor dr. Révész Imre, d. u. 5 órakor Szilágyi Árpád, Kistemplom zárva, a Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Fejleszt András, d. u. 5 órakor Nagy Lajos, az Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor Petneházy Gyula, d. u. 3 órakor Petneházy Gyula, az ispotályi templomban d. e. 10 órakor Nagy Lajos, d. u. 3 órakor Fejleszt András, a Homokkerti imaházban d. e. 10 órakor Szilágyi Árpád.

Tanyákon: Fancsikán: prédikál és urvaesorát oszt Seres Béla, Kőselyszegen Nagy Lajos, Bánkon: Uray Sándor, Ebesen Zámbovy Sándor, Nagycserén Kántor József, Eper és Hegyesen Papp Imre, Ondód, Kádárdűlőn Sipos Imre.

— Vasutas árvák ünnepe. A debreceni vasutaság által rendezett és minden tekintetben impozáns méretűnek ígérkező vasutas árva napok szombaton és vasárnap, e hó 30-án és 31-én fognak megtartatni. Szombaton az állomásnál, vasárnap délután 3 órai kezdettel az északába benyúló gazdag programmal és hajnalig tartó táncvigalommal a Műhely-telep parkjában. — A szombati nap programját már teljes részletességgel adtuk, azonban némi változás állott be azon, amelyet e helyen közlünk. Az állomás előtti téren lesznek a MANSz pompás elárúsító sátrai, amelyben a nemes eszmét szolgáló áldozatkész hölgyek árulnak virágot, művészai rajzu emlékkártyát és alkalmi emlékeztetőt. A közönség részére terített asztalok a pályaudvari peron belső részén lesznek elhelyezve, a zenekarok, dalárdák is itt belül fognak szerepelni, már délelőtt reggel 7 órától. A katonazenekar az eredeti tervtől eltérőleg nem délelőtt, hanem délután, pontosan fél 5 órától hangversenyez, magas színvonalnak ígérkező koncert-darabokat adva elő. Egyebekben a program változatlan marad. A reggeli órákban piros és kék röpcédulák szállanak le a városra mint valami imbolygva röpjűlő színes pillangók. A budapesti repülőgépről szórják le a városra és a röpcédulák is a kettős ünnepnapra, a vasutas árvák szombati és vasárnapi napjára hívják fel a va-

A Margit-fürdő nyári szabaduszodája
f. hó 16-án megnyilt.
Idény- és havi bérletek, kedvezményes füzetjegyek az uszoda pénztáránál válthatók.

Egy istengyalázási per epilógusa

József Attila költőt felmentette a Kuria

ros nemes szívű közönségének a figyelmét. A röpcédula utolsó sora ez: „Szólaljanak meg a szívek!”

— **Vasárnap lesz a debreceni izraelita hitközség előjárósági választása.** Nagy érdeklődés előzi meg a debreceni izraelita hitközség vasárnap tartandó hitközségi előjárósági választását. A választók különböző listák köré csoportosulnak és így a választás izgalmasnak ígérkezik. A hitközségi tagok egyik legtekintélyesebb csoportja az alábbi lista mellett csoportosul, amely a választók legszélesebb rétegeit öleli fel: Dr. Fejér Ferenc, Ritter Ignác, ifj. Schwarz Vilmos, dr. Brunner Lajos, dr. Freund Jenő, dr. Gutfreund Sámuel, ifj. Csengeri Ignác, Gál Samu, Feldmann Jenő, Groszmann Ignác, Króh Vilmos, Rosenberg Adolf, Mandel Zsigmond, Weisz Dávid, Neulender Andor, dr. Liedermann Henrik, Kornfeld Dezső, Markovics Ignác, Löwinger Mór, Waldmann Géza, Kollmann Ferenc, Aczél Ármán, Frank Izidor, Leitner Béla, Klein Béla, Mandel Kornél, Schön Arthur, Kanczler József, Schuller Sámuel, Molnár Sándor.

— **Eljegyzés.** Bloxberg Liliát Debrecenből eljegyezte Ungár Jenő nagykereskedő Nagyváradról (Minden külön értesítés helyett.)

— **Külön vonatok indulnak a cserkészünnepélyre.** Vasárnap, május hó 31-én a Nyíregyháza tartandó országos cserkészünnepély alkalmából Debrecenből—Nyíregyházáig az 1732-es vissza 1731. sz. személyvonatok vasárnap, május hó 31-én is közlekedni fognak. Az 1732-es Debrecenből 7 óra 50 perckor, az 1731-es érkezik Debrecenbe 20 óra 01 perckor.

— **Nemzetközi Keleti Vásár Lembergben.** A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara érdeklődése tudomásra hozza, hogy Lembergben ez évi szeptember hó 5-től 15-ig nemzetközi keleti vásárt rendeznek. A vásáron résztvevni szándékozók jelentkezési ívet és részletes tájékoztatást szerezhetnek a Magyar-Lengyel Kereskedelmi Kamaránál (Budapest, V. Béla-vány-utca 16.), vagy a debreceni Kereskedelmi és Iparkamaránál.

— **V. Csehszlovák Nemzetközi Dunavásár Pozsonyban.** A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara érdeklődése tudomásra hozza, hogy jövő évi augusztus hó 23-tól szeptember 7-ig Pozsonyban nemzetközi Dunavásárt rendeznek. A vásáron résztvevni szándékozók részletes felvilágosítást a Dunavásár igazgatóságánál szerezhetnek. (Bratislava Pozsony) kikötő.

— **Házasság.** Grünfeld Ilona és Basch Miksa folyó hó 31-én (vasárnap) délután 4 órakor Hírvány-utca 48. szám alatt tartják esküvőjüket, melyre rokonaikat, jóbarátjaikat és ismerőseiket ezúton meghívják.

— **Tolvai asztalos tanulók.** Balázs Zsigmond és Kiss István asztalostanulók tavaly nyáron Ullman Salamon fűszerkereskedő raktárában dolgoztak. Munka közben az árnyal től ládákat feltörték és megdézsmáltak. A debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa Serly Jenő dr. tanácselnök emókléte alatt péntek délelőtti vonta felelősségre a tolvai asztalostanulókat és egy-egy hónapi fogházra ítélte őket. Az ítélet jogerős.

— **A leányiskola énekvizsgálója.** Pénteken délután tartották meg a ref. leányiskola énekvizsgálóját. A növendékek valóságos hangversenyszámokat adtak elő. A sikerült énekvizsgáin közreműködött a kollégiumi kántus is. Az intézet nagytermében rendezett énekvizsgát nagy és előkelő közönség hallgatta és hálásan tapsolta meg az egyes számokat.

— **Öngyilkos gazdálkodó.** Boross Sándor 74 éves nádlyvári gazdálkodó csütörtökön reggel a lakásán felakasztotta magát és mire a hozzátartozói észrevették, meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Budapest, május 29. József Attila a háború utáni ifjú költőgenerációnak egyik legizmosabb tehetsége. József Attila alig husz éves fiatalember, de erőteljes, egyéni verssel komoly irodalmi körökben máris előkelő pozíciót biztosítanak számára.

Még a múlt év júliusában történt, hogy József Attila, a legfiatalabb magyar költő, vádlottként állt a budapesti büntető törvényszék Schadtanácsa előtt. A vád tárgya a költő „Lázadó Krisztus” című verse volt, amely még az azelőtti év októberében jelent meg a „Kékmadár” folyóirat hasábjain s amelyet egyszerre két szélsőségeről ismert revű az „Irodalom szilusz-tól elragasztódott hangon megtámadott. Edddig ismeretlen kritikai fegyvert használt az a bizonyos két revű a fiatal költő feltűrést keltő verse ellen a bírói eljárás megindításának követését. Az ügyészség sáto után elkövetett istengyalázás vétsége címen porbe fogta József Attilát. „Lázadó Krisztus” című verséért.

A budapesti törvényszék Schadtanácsa, mint ismeretes, 8 havi fogházra és 200,000 korona pénzbüntetésre ítélte a költőt verséért. A királyi tábla az ítéletet megsemmisítette, új ítéletet hozott, amelyben azonban szintén büntőnek mondta ki József Attilát istengyalázás vétségében és ezért az enyhítő körülmények figyelembevételével egy hónapi fogházra ítélte. Védője, dr. Vambéry Rusztem az ítélet ellen semmisségi panasszal élt és a Kuriahoz felelt.

A királyi Kuria Ráth Zsigmond tanácsa József Attilát az ellene emelt vád és következményei alól felmentette. Az ítélet indokolása olvassmra érdekes és elentmondó egy a törvényszék, mint a tábla felhógasának az inkriminált vers értelmezése tekintetében, hogy az indokolást egész terjedelmében közreadjuk:

— A vád tárgyává tett költeményben mindekelelt ninesenek Isten ellen intézett gyalázó kifejezések.

Kötemény címe „Lázadó Krisztus”

— **Szombaton este a nagyváradi Egyetértés csapata Debrecenbe érkezik.** Debrecen két legrégibb egyesülete, a DTE és a DKASE méltó innepi programot rendez a pünkösztí innepeken. Amikor a nagyváradi Egyetértés sportegyesület futball csapatát vendégül látják. Hosszu idő után ez az első eset, hogy Debrecenben elszakított román területeiről magyar futbalcsapatot vendégül látunk. A két debreceni egyesület minden igyekezte oda iránvul, hogy a nagyváradi fiuk fogadtatását minél kellemesebbé tegye. — Szombaton este a gyorsvonattal érkeznek a nagyváradiak és a fogadtatáson részt vesz a két egyesület vezetősége, valamint meghívunk minden debreceni sportembert.

Girardi és panama kalapok
legolcsóbban beszerezhetők
Frank Imrénél, Piac-u. 43.

— **Egy debreceni hentes öngyilkossági kísérlete.** Pénteken délután Papp János hentes Csapóker, Basa-utcai lakásán öngyilkossági szándékból veronállal megakarta magát mérgezni. A mérgezés nem sikerült, de az izgalomtól eszméletét veszítette és még a késő éjszakai órákban is öntudatlan állapotban volt. Hogy miért akart öngyilkos lenni, azt nem sikerült megállapítani.

— **Megakarta vesztegetni a csendőrt.** Kosztin Sándor nagylétei gazdálkodót tílos vadászaton kapta Szívós Sándor és elvette a fegyverét. Kosztin, hogy a csendőr ne jelentse fel 700,000 koronát adott át neki A debreceni törvényszék ma megvesztegetésért egymillió korona pénzbüntetésre ítélte Kosztin Sándort.

azért nem gyalázza az Istent, mert e cím alatt a költeményből kitünőleg a földi igazságtalanságok ellen lázadó embert kell érteni aki az isteni igazságosság megvalósulását kéri az Isten-től.

A költeménynek azt az alap gondolatát fejezik ki az elsőfoku ítélet rendelkező részében idézett következő kitétel: „O, Uramisten ne légy Te a Jószág! Ne légy más, mint az Igazságos Úr!” és „Lentel immár igazságos Isten!” Ezekben a kitételekben sines gyalázás az Isten ellen mert azok nem ígadják meg az isten-eszmét, csak annak a földön megvalósítására irá-nyuló kérelmet fejeznek ki, nem is tiszteletlen módon, hanem inkább eke-eredés és könyöröcs alakjában.

„S aranyzóvad átváltozott rossz, kongó crec” — nem jelenthet egyebet, minthogy az Isten igéje a földön nem érvényesül, üres szóvá lett.

Végül a „S munkában, Uram, érek annyit, mint Te, nagy passzióban” kitételben csunán merész összehasonlítás van az Isten végtelen s az általa alkotott ember véges munkája között, a mely összehasonlításból esetleg kivételó vállalkozásos jelentőséget teljesen egyenlősítve és megcáfolta a költeménynek ezután következő vallásosságból és költői erőtelő hevített része. Ebben ugyanis az a gondolat jut kifejezésre, hogy a veszendő ember lelke nem sokára része, szemé lesz az isteni lénynek, amely ívmódon jobban meg fogja látni a földi nyomorságokat és igazságtalanságokat.

Végül kiemeli az indokolás, hogy min-nyit a vers nem istengyalázó, következőképpen közbiztrányokozás esete sem torog lemm.

— Minthogy — mondja az ítélet — ezek szerint a királyi ítéletábla tévedett akkor, midőn a vád tárgyává tett költeményben bünességekéménynek tényálládekait ismerte fel a kir. ítéletábla ítéletét a védő alapos semmisségi panasz folytán megsemmisíteni és a vádlottat felmenteni kellett.

— **Aki fogadásból megevett egy bárányt.** Halasról íentil: A halasi tavakon poharazgatással ífötte agyon az időt néhány gazda. Köztük volt a jótványu Fazekas Mátvás is. Fazekas gazdának étvágya támadt s mellesleg megjegyezte, hogy egész sült bárányt is megtudna emni. Egy jelenlevő iparos soka'ta e dicsekedést, a szóból fogadás lett. ötmillió egy ellen, hogy Fazekas megeszik egy ífűt helyében egy egész sült bárányt. A vendégek meg is várták, amíg megsült a bárány, akkor Fazekas szépen nekiült s minden nagyobb testi és lelki emóció nélkül megette az utolsó porcikáig. Még a adrászóján se kellett egy lyukat se megerszítani. A nagy győzelem után Fazekas bekésen a zsebébe rázogatta az ötmilliót, azután esőndesen megjegyezte: „Most pedig megyek haza — vacsorálni”

— **Felakasztotta magát félelmében.** Az Elepen csütörtökön délelőtt a 77 szamu tanya padlásán felakasztva találták Szarvas Ferenc 16 éves kondás holttestét. A csendőri vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Szarvas Ferenc a gazdájától való félelmében akasztotta fel magát. Szarvas Ferenc ugyanis a tanuk valómása szerint botjával úgy felebe vágott egy disznót, hogy megdöglött. A szerény kondás nagyon megrémült, félt a következményektől és féltében akasztotta fel magát a padlásra.

— **Hamis tanúzásért két hónapi fogház.** Somogyi Sándorné dereceni lakos 1920-ban megbizta egy pörének vitével Aczél Jenő dr. ügyvédet. A pör végén az ügyvédi költségeket nem fizette meg és a követelésekre kitélentette, hogy ő nem fizet, mert megbizást nem adott és nem írt alá ügyvédi meghatalmazást. Aczél Jenő dr. beperelte az asszonyt, aki a járásbírósági tárgyaláson megesküdütt arra, hogy nem adott meghatalmazást. Aczél Jenő dr. hamis tanúzás miatt fejelentette Somogyinét, akit pénteken vont felelősségre Serly Jenő dr. büntető tanácsa. A tárgyaláson beigazolást nyert a vád. A bíróság Somogyi Sándornét büntőnek mondta ki hamis tanúzás vétségében és ezért 2 hónapi fogházra ítélte.

— **A versaillesi filmboitrány epilógusa.** Párisból íentil: Ismeretes még az a filmboitrány, mely a versaillesi parkban Kreisler bécsi filmoperatőr

által készített filmfelvételek miatt tört ki. Kreisler egy havi fogházra és 200 frank bírságra ítélték. A filmfelvételeknél szereplő hölgyek közül is többet kisebb-nagyobb büntetésekkel súított a párisi bíróság, mert igen könnyű és hiányos öltözékben állottak oda a mozifelvételő gép elé. A napokban két ilyen megbünterett hölgy jelentkezett a bíróságnál, ügyük újrafelvételét és büntetésük elengedését kérve. A hölgyeknek valahogyan sikerült behatárolniuk, hogy azokon a bizonyos felvételeken mégsem voltak annyira hiányosan öltözve, hogy az szemérem elleni kihágást képezhetne. Miközben a rehabilitált hölgyek a teremből távozóan voltak, hálásan köszönték a felmentést a bírótól.

— **Szerelmes az egész világ.** — Ilyen lesz a te képed is. — ha Vargánál készul fotográfiád. Piac-u. 43.

— **Vizsgal jutalomkönyvek írási választékban 7350.** — kor-tól jobbb kaphatók Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében, a főposta mellett.

— **Krisch Károly cserépkályha raktára** Debrecen, Piac-utca 89. Telefon 12—18.

— **Tükörgyártás, üvegesiszolás, kirakatok tükrözése. Sipkovits, Szív-u. 14—15. Telefon 653**

— **Legújabb francia divatlapok:** Vogue 30,000, Jardin des Modes 24,000, Casaque 96,000, Croquis Parisien 100,000, Paris Elegant 70,000, L'Art et la Mode 24,000, Le Chic de Paris 20,000, Bade saison 50,000, La Femme Mondain 100,000, Elegances d'Été 135,000, Les Modes d'Été 60,000, stb. stb. valamint külföldi szépirodalmi lapok: L'Illustration 30,000, Graphic 36,000, The Sketch 45,000, stb. Kaphatók Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében a főposta mellett.

— **Debrecenszky kárpitos Halköz** Raktáron mindenféle kárpitos munkák nagy választékban.

— **A Margit-fürdő nyári szabad uszodája** f. hó 16-án szombaton megnyílt.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
SZOMBAT: Sybill, Bérletszünet.
VASÁRNAP: Déltűn: Antónia, Este: Múrica grófnő.
HÉTFŐ déltűn: Vágyváros, Este: Sybill.

A postás fiu és huga

A Csokonai-színház ma a debreceni közönség régi, kedves énekes bohózatát: „A postásfiu és huga”-t újította föl. Jó előadásban került színre Buchbinder színes, gyöngéden ironikus groteszk humorral, meglepő fordulatokkal teli bohózata. Szilágyi Maresa Felhő Klári szerepében meglepett humorának frissességével s pompás érzékével az ironia iránt, Hangulatos és kedves Felhő Kláriának nagy sikere volt. Rotkó postásfiúnak melegszió, ragyogóan rajzolt figurája sokáig emlékeztet Felhő Muki marad. Halasiné ma is főnyersen kitűnő, Sötét Balázs ügyes vonalu figura, Csokonai groteszk szerepeiben erős volt. Hortobágyi Arthur kitűnő szerkesztőségű szögája erőssége az előadásnak.

A színházi iroda közleményei:

Lábass Juci, a Király-színház nagybirű primadonnája ma kezd meg 3 estére terjedő vendégjátékát a korán elhunyt Jakobi Viktor gyönyörű zenéjű, mulatságos Sybill operettjében. Mesébe illő pazar toilletteket mutat be Lábass Juci vendégszereplése alkalmából.

Marcia grófnő népszerű operette címszerepét játsza Lábass Juci, a Király-színház primadonnája vasárnap este, amely alkútitásával elragadtatta nemcsak Budapestet, hanem a külföldet is.

Hétűn déltűn, a zenekar hivatalos kirendelése miatt a hírdetett „A

postásfiu és huga" helyett „A vasgyáros” Ohnet világhírű színműve, Halassy Mariskával a fő nő szerepben.

Vasárnap és hétfőn este az előadás — kivételesen — fél 9 órakor kezdődik

Mozgósínek:

VIGSZINHÁZ: Pattv. Lia és Erik Kaiser Tittel a címszerepekben a „Nagyvárosi líliom”, társadalmi dráma, 6 felvonásban. Kísérő: Boby és Bóby, burleszk, 2 felvonásban.

URANIA: Világ film „A granadai kurtizán” (Carmen), Pola Negri és Harry Liedtkevel a főszerepekben. Rendezte Lubitsch. Kísérő: Dody biciklista, burleszk, 2 felvonásban.

APLOBAN szombaton „Madame Julie szalonja”, remek párisi életkép, 8 felvonásban. Egy szép maszmód élettörténete. Kísérő: Billy plakátot ragaszt, burleszk, 2 felvonásban.

Jönnek: Értéki kiasszony, Larák asszony leánya és a Pckol.

Ünnep hétfőjén nagyszabású új program.

„METEORBAN” vasárnap „Genovéva, a szenvedések asszonya”, Világláger! Hétfőn „A zendai fogoly”, Világláger! Előadások délután 3 órától.

SPORT

Az ünnepi program

Debrecenben ünnep mindkét napján változatos programról gondoskodtak a sportegyesületek.

A DEAC és DGASE rendezésében ünnep két napján kerülnek lebonyolításra az országos főiskolai bajnoki versenvek. Az ország valamennyi főiskolája indítja atlétáit és 250 versenyző fog indulni. A bajnoki küzdelmekre le fog jönni Albrecht főherceg is és résztvesz a díjak kiosztásában. A főiskolai bajnokságokat rendező DEAC és DGASE összeállították a programot, amely szerint a sorrend: vasárnap d. e. 10 órakor a „Főiskolai Sportszövetség” ünnepi közgyűlése, 11 órakor kardvívó előmérkőzések. Délután fél 4 órakor a kb. 200 főnyi versenyző ünnepélyes felvonulása a DTE nagyterdei pályáján, utána atlétikai elő- és részben döntőversenvek. Este 7 órakor kardvívó döntőmérkőzések. Hétfőn délelőtt az uszóbajnokságok a Margit-fürdő uszodájában. Délután fél 4 órakor atlétikai döntőmérkőzések. Este 7 órakor törvívóverseny a református főgimnáziumban. Fél 10 órakor díjkiosztás az Arany Bika dísztermében, utána táncmultság.

Nemesak az atlétikában lesz érdekes küzdelem az ünnep két napján, hanem a labdarugó pályákon is. A DKASE és a DTE a Nagyvárosi Egvetértés kiváló erőt képviselő csapatával mérkőznek. Ünnep első napján délután fél 6 órakor az üggetőpályán a DKASE mérkőzik a nagyvárosiakkal. A mérkőzés nagyon érdekesnek ígérkezik. A Nagyvárosi Egvetértés SC határozottan jóval felette áll a DKASE csapatának és egészen más stílusú futballt játszik. A jövővi nagyvárosi csapat játékból mindenesetre tanulni fognak a debreceniek. — Ünnep második napján a DTE mérkőzik a vendég csapattal. A mérkőzés kimenetele nem kétséges. A letrört DTE nagyon gvenge ellenfelek fog bizonyulni.

A DKASE-Nagyvárosi Egvetértés SC mérkőzést Horváth

Endre, a DTE-Nagyvárosi Egvetértés SC mérkőzést pedig Bródi Barna vezeti le. A főmérkőzés előtt mindkét napon ifjúsági mérkőzéseket bonyolítanak le.

KÖZGAZDASÁG

Lányha volt a gabonaföldes irányzata

A földesnép hivatatos árfolyamai: Tiszavidéki buza 497—510, pestvidéki buza 495—507,5, rozs 412—417,5, árpa 320—330, z. b. 420—430, tengeri 280—282,5, kórpá 230—232,5.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai: Angol font 344—347,000, Cseh korona 2088—2108, Dinár 1140—1062, 5 dollártól fele, 70390—71170, 5 dollártól le, 70290—71170, Francia frank 3572—3590, Zloty 13425—13569, Lei 329—331, Léva 449—507, Lira 2823—2871, Márka 16695—16859, Shilling 935—10045, Hollandi forint 28225—28501, Svájci frank 13640—13794, Dán korona 13150—13285, Svéd korona 18750—18918, Norvég korona 11780—11950, Belga frank 3499—3531.

NYILTTÉR

Nyilatkozat

Mivel az aláírással megjelent szavazólap hitelességei körében még általam sem remélt elégedetlenséget és izgalmat okozott, a hitközségi választás nyugodtabb lefolyása érdekében, a kilenc tagú intéző bizottságból, — amelyben állásponthoznak, miszerint a képviselőtestületünkben hitközségünk minden rétegének képviselőitől óhajtottan, nem érvényesült. — még f. hó 27-én kilétem.

Csengeri Lóó.

* E rovat alatt közöltektért a szerkesztőség és kiadóhivatal semminemű felelősséget nem vállal.

Maradékokat

olcsón kiárusít az
Arany Bika divatház
Bika-épület és
Apolló Divatruház
Miklós-utca sarok.
Nagy választék
tavaszi újdonságokban.

Eponge-ok, ruhavásznak, libertinek, grenadinok választékos divat színekben, olcsó árak mellett.

Megbízható egyéneknek részletfizetési kedvezmény.

Legszebb ebédlok, hálók, uriszobák, bőr, goblen garnitúrák leszállított árban kaphatók

Szántónál,
Színház-átjáró.

Értesítés.

Az izr. hitközségi választások alkalmából a választók 1925 május 30-án, szombaton este 9 órakor a Kereskedelmi Utazók klubhelyiségében (Frohner-szálloda) találkoznak.

Érdeklődőket szívesen látunk. Az intéző-bizottság nevében:

Dr. Szöllős Dezső.

Finom csemegeárunk

állandóan frissen kaphatók

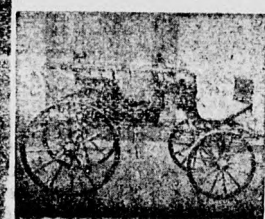
KUCZIK GÁBOR utóda

Magyar Szalámi gyár és husipari rt. Üzletében. ::

Elsőrendű marha- és borjúhús árusítás mind a két üzletben Simonffy-utca 2. sz. és Rózsa utca (Hangya mellett).

FEST LENGYEL TISZTIT

mindennemű férfi és női ruhát szépen és legolcsóbban
Csapó-utca 28.

Hideg ráfhuzás gépen

olcsóbb, jobb, mint az eddigi, a talpat nem törí, 2 perc alatt kész. Mindenki érdeke, hogy meggyőződjön róla.

Nagy raktár kész kocsikból.

NEULÄNDER KOCSIGYÁRA

Erzsébet-u. 28. — Telefon 11-47.

VIZVEZETÉK, csatornázást, valamint központi fűtéseket berendezést és javítását olcsón vállalja

NÉMETH LAJOS

sz. re. ö. ö. r. Kandia-utca 9.
Telefon 999.

Panama vagy szalmakalapok

kimosását, vasalását elvállalom

Beliczay kaipos
Piac-utca 38.

Eladó malom

négyezer lakóval bíró községben 150 millióért, esetleg bárbe kiadó. Értekezhetni

Vitáriusnál,
Piac-utca 16.

Kocsigyártó műhely!

Tenkey János

Hatvan-utca 68.

Vállalja új és használt kocsik javítását.

Tűz ellen

akkor védi meg ingóságainak, lakásának értékét, ha előfizet a

„Világra.”

Aki 3 óra 180,000 koronát előfizet, vagy 3 hónapon keresztül 60,000 koronát előfizet a „Világ” című kiválóan szerkesztett elsőrangú politikai napilapra,

ingyen és díjmentesen százmillióra

biztosítja ingóságait tűzkár ellen és

további százmillióra betörés ellen, vagy tűzkár ellen, ha egy új előfizetést szerez a Világnak.

A biztosítás csak beltőlde szól.

Világ kiadóhivatala

Budapest, VI., Andrassy-ut 47.

Mérleget, sulyokat hitelesítve javít BIHARI mérlegkészítő Miklós utca 18.

PÉNZTÁRCÁT, BÖRÖNDÖT, REDIKÜLT

jól csak a készítőnél vehet

Feuermann bőröndös
Piac-utca 44.

Mindenféle bulorokat, ajtókat, befelé nyíló és ki-benyíló ablakokat, gyermek sportkocsikat stb. mélyen leszállított gyári áron raktáron tartok. Megrendeléseken igen jutányos árban és előnyös fizetési feltételek mellett vállalom.

JANCSÓ KÁLMÁN
asztalosáru gyára
Debrecen, Simonyi-ut, Bározi-u. 3. sz.
Telefon: 10—35.

A könyvpiac szenzációja!
A legolcsóbb könyv!

HUGÓ VIKTOR
halhatatlan regénye

A nyomorultak

Művészi fordítás!

A klasszikus Regénytár békebeli kiállításában!

A négy vaskos kötet ára mintegy 1700 oldalon 73,500.—

Kapható:

Hegedüs és Sándor rt.
és Aczél antiquarium
könyvkereskedésében.

Chamotte-tégla

kályha- és kazánfalazáshoz

kapható.

Lukács Vilmos és Testvére
Debrecen, Hatvan-utca 7.

Telefon 308.

FOG-HUZÁS, TÖMÉS és MŰFOGAK
VÁRY JÁNOS fogműterme
 Darabos-utca 18.
 (Kollégium mellett.)

1 selyem cloth fürdőruha K 145,000.-
 1 selyem Maroquin bluz minden színben K 135,000.-
 1 Fürdősapka „ 12,000.-

WEISZ MÓR Budapest,
 Vilmos császár-ut 36.
 Postal rendelések pontosan teljesítenek.
 Nem tetsző árúért a pénzt visszaadom.

Paplanvarrodámban
 készülnek a legmodernebb paplanok.
 Villanyerővel frissítve és tisztítva.
DEBRECZENI, Kossuth-u. 11.

Angol és francia munkák legszabebben s legelőnyösebb árban készülnek

Csendes és Emmy
 női divatszalonjában
 Piac-u. 38., Főposta mellett

Minden reklámnál többet mond a **Földvári,** Debr. I. Elektrotechnikai gyár Széchenyi-utca 55. Telefon 168.
25 éve bírja a közönség bizalmát.

Polgari és egyensapka
 készítő **Kotrás László**
 Debrecen, Piac-utca 89.
 Kész sapkák raktáron.

Hol nyaral Ön az idén? ...
 Lásssa el magát egy jó utikalauzzal.

Legújabb nyári vasúti menetrend, külföldi díjszabások és csatlakozások.	
Fürdő-vonatok stb.	20,000.-
Baedeker: Ober-Italien	180,000.-
„ Unter-Italien	170,000.-
„ Von den Alpen bis Neapel	170,000.-
Woerls: Venedig	30,000.-
„ Karlsbad	20,000.-
„ Rom u. Umgebung	80,000.-
„ Marienbad	40,000.-
„ Salzkammergut	40,000.-
„ Von Nizza bis Spezia	40,000.-
„ Durch die Schweiz in 14 Tagen	80,000.-
„ Tirol	80,000.-
„ Dresden	50,000.-
Griehens: Die Schweiz (Kleine Ausgabe)	160,000.-
„ Rom	60,000.-
„ Oberitalien in Florenz	120,000.-
„ Rom u. Neapel	120,000.-
„ Venedig u. Umgebung	40,000.-
„ Abbazia u. die Ost Riviera	40,000.-
Meyers: Ostseebäder	120,000.-
Geuters führer: Verona	20,000.-
Hölscher: Rheinführer	60,000.-
Der Rhein in 15 Tagen	50,000.-
Rosevitz: Magas Tátra	45,000.-
Szontagh: Tátrakalanz	15,000.-
Kapitány: Karlsbad	12,000.-
Velence	7500.-
Róma	7500.-
Bécs	7500.-
Budapest	15,000.-

stb. stb. stb.
 Kaphatók:
Hegedüs és Sándor r.t.
 könyvkereskedésében, a főposta mellett.
 Telefon 54.

Jó butor! Olcsó árban!

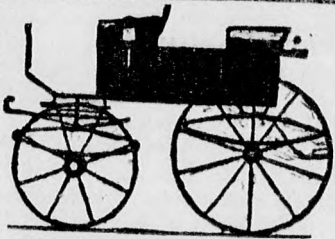
A „Debreczeni Faipar r.t.“ butorgyára **Király-u. 4. sz. a.** városi üzletét megnyitotta, ahol a gyár elismert kitünő minőségben készített

HÁLÓ, EBÉDLŐ, IRODAI és KONYHA

berendezéseit a **legolcsóbb árban** bocsátja a n. é. vevőközönség rendelkezésére.

Vállal mindennemű lakberendezést megrendelésre is, a gyár vagy a megrendelő tervei szerint.

Előnyös fizetési feltételek!

Gazdasági kocsik, Luxus hintók, Javitások.

RIESZ HENRIK

kocsigyár, Debrecen.

Molnár Oszkár csak az udvarban keresse

az **Egyháztér 4. szám** alatt, hol trógep-, varrogép-, gramofon-, gyermekkocsi, kerekpár javítást vállal szakszerűen, olcsón. Mindenféle alkatrészek raktáron.

Telefon: 13-33. **MOLNÁR OSZKÁR** műszerész.

Bőrkeztjük

Minden szín és kivitelben
SCHÖN SÁNDOR keztjük, kötszer- és orvosi műszertárbán
 DEBRECZEN, PIAC-UTCA 14. Csapó-utca sarok.

Örök ondolás jótállással!

Nincs többé néger krepelés, hanem gyönyörű természetes hullámok.

Készíti **BAGDI ANTAL**

Simonffy-utca 7. (Párizsi.)

Mindenféle ujdonságok legolcsóbb napi áron beszerezhetők
SZABÓ ÉS ZENGEVALD
 rőtös- és rövidáru üzletében **Szent Anna-u. 3.**
 Costüm és divatos női és férfi szövetek, továbbá harisnyák, keztjük nagy választékban.

Mindenféle **butorok, gyermek kocsik, kerti nyugágyak** nagy választékban. Ieszállított árak mellett
Fenyvesi butoráruháza
 Kistemplomnál.

ERNSZT JÓZSEF
 FASZOBRAZ
 DEBRECEN, SZÉCHENYI-U. 42.

Készít művészi kivitelben, szolid árakon, mindennemű iparművészeti tárgyakat: fall karokat, falcillárókat, kandalábereket, képek kereteket.

Mindennemű **kocsik javítását, kárpitozását, tartós fényezését** jutányosan vállal, új kocsikat raktáron tart. ócskát becsereél
OLÁH ZSIGMOND
 kocsigyártó, Rakóczi-u. 11. sz.

Lakatos műhely
 Cserepes utca 6.
PAPP GYULA
 vállal minden mulakatos vasmunkát olcsó ár mellett.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a **Kansz temetkezési vállalat**tól megváltam és

saját temetkezési vállalatot

alapítottam. Előzékeny kiszolgálás és olcsó árak mellett **temetéseket elvállalok.**

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Jancsó Kálmán asztalosáru- és fakoporsó-gyára.

Telep és felvevő iroda: Debrecen, Bárczi-u. 3. Telefon 10-35.

ÉRTESETÉS.

Értesitem a m. t. közönséget, hogy az eddig Domán és Grosz cég alatt vezetett **posztóüzletemet saját cégem alatt,** régebbi helyiségemben, **József kir. herceg-utca 3. (Bika-bérház) helyeztem vissza,** hol is a legújabb divatu gyapjuszövetekből, ugyszintén mosóárúkból, lüszterekből nagy raktárt tartok, legolcsóbb árak mellett. Maradékok minden elfogadható áron kaphatók.

Domán Miksa.

Uj szijgyártó üzlet

Hunyadi-utca 13.

Kész lószerszámok.

Bortisztító és fényesítő szerek állandóan raktáron.

Javitásokat jutányosan vállalok.

Takács Imre

hangszerkészítő

Zongora hangoló.

Orgona és Harmonium javítást vállalok

Piac-utca 56. sz.

Teka varrott Sandal

elismert jó gyártmány

20-22-ig 56 ezer korona

23-26-ig 66 „ „

27-30-ig 80 „ „

Továbbá női és férfi Sandal legolcsóbb árban kapható. Saját készítményű cipők legszebb kivitelben

Dregánál, Király-utca 5.

Uj órásüzlet!

Debreczeni István

Péterfia 8.

Javitást vállalok.

RAKOVITS és NYIRI

műbutor- és épület-asztalos műhelye

Szent Anna-utca 35.

BUTOROK állandóan raktáron.

Keztjük készítése

és javítása olcsó árak mellett

Kossuth-utca 58.

E heti könyvujdonságok:

H. G. Wells: Az időgép (új kiadás.)	36.750.-
Fodor Ferenc: Ált. gazd. földrajz	58.800.-
Romain Rolland: A hajnal (3-ik kiadás)	29.400.-
Mihályi: A motorkerékpár I.	36.750.-
Thackeray: Titmarsch Sámuel tört.	17.640.-
Tersánszky: A repülő család	22.050.-
Méhes-Karl: Természethistória	55.200.-
Orczy báróné: Lady Molly kalandjai	7.350.-
Ebner-Eschenbach: Kram-pampuli	7.350.-
Kóbor Tamás: Művész	7.350.-
Dr. Vigyázó: Budapest 1:200.000 térképe	6.000.-
Kabos Ede: Rubingyár (új kiadás)	22.050.-
Karl: Képek hazánkból	81.600.-

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor r.-t.

könyvkereskedésében, a főposta mellett

Telefon: 54.

FESTÉKET,
padlólakot, brunolint, terpentint, firniszt, zománclakot és minden színű porfestéket kiváló minőségben, nagyon olcsón vásárolhat
STERN festéküzletében,
Piac-u. 10., a Bikával szemben.

Vizvezeték munkálatokat
készít szakszorúen
Gyenes, Arany János-u. 27.
Telefon 937.

Női kalapok
legolcsóbban beszerezhetők
Lauer és Fülöp
kalapezalóban Rákóczi-utca 9.
Ugyanott alakítások jutányosan, legújabb modellek után.

Wiener Dezső
épület- és géplakatos
PIAC-UTCA 56.
Olcsón vállal takaréktűzhelyeket és mindenemű iavitást.

Értesitem a t. közönséget, hogy a **Konyári Sóstó-fürdőn, szigoruan orth. kóser konyhát** rendeztem be, melyet az érdeklődő közönség figyelmébe ajánlok.
Schönwald Miksa.

Szirek uriszabóhoz
dívatos angol szövetek érkeztek
Szent Anna-u. 1. Telefon 509.

Máthéi János
vizvezeték, csatornázás és fürdőberendezési vállalata
Csapó-u. 24. Telefon 321.

A legjobb rádió-könyv!
Most jelent meg második bővített kiadásban.
A legjobb magyar szakkönyv!
A Rádiótelefon
elméleti és gyakorlati ismertetése.
Írta: **MOLNÁR JÁNOS,**
okl. gépészmérnök.
Ára: Kor. 80,850.-

(Tartalmazza: Az első kiadás bevezető ismeretét, valamint 11 teljesen kidolgozott példát, az alapvető és legújabb (reggőaudion, reitex, reitsodim, superregeneráló, superheterodin stb.) kapcsolásokat és azt, ahol a világítási hálózat szolgáltatja az antennát és az áramforrást; a hangolás sorrendjének pontos leírását, az ultra cső ismertetését, kiemelté, a fent jelzett és kristály detektoros apparátusok sajátkezü készítésének részletes leírását, kész rádiók működési hibáinak megkeresését stb. stb.)
Minden rádióamatörnek nélkülözhetetlen!
Kapható:
Hegedűs és Sándor rt.
könyvkereskedésében, a főposta mellett.
Telefon 54 sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél H. úrik (Piac-utca 24.) és a Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-utca 8.) pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szóig 8000 korona, minden további szó 800 korona. Vastagbetűs szó 1600 korona.

VÉTEL

KAKASNÉLKÜLI kifogástalan vándászfegyvert keresek. öbnagyság mellékes. Duronelly. Szentanna 66. gyógyszerár. 1520

ELADÁS

DIÓBÉL. Viszonteladásra friss dióbél bármily mennyiségben kapható Fűvészkerti-utca 8. Telefon 12-06. 1204

JÓMINŐSÉGŰ téglák és cserép Tóth és Sebestyén építésszek téglagyárából kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József. Zöldfa-u. 8. 1375

ELADÓ Baromvásártérrel szemben nagyterkű ház vendéglővel, beköltözhető lakással, nagy istállókkal. Bősziroményi-ut 49. 1510

Vegye tudomásul !!
1 liter ezerjő 13.600, 1 ltr Siller 15.600 K
Tokánál, Szentanna-u. 1.

ELADÓ liter és hordó tételben 6 és nyolc bors Arany J.-u. 50. sz. 1546

KERÉKPÁROK gyermekek és felnőttek részére legolcsóbban Nagyváltó kaphatók. Árpád-tér 27. 1547

FÉSZERÜZLET berendezés alig használt eladó. Cim a kiadóban. 1544

ELADÓ a Wofalka-telepen 3 hold kaszáló. Értekezni Nyomatató-u. 12. 1576

EGY jóhangú „Bessner” félfősszu zongora 7 és fél millióért elutazás miatt azonnal átadó Kálmánczy. Arany János-utca 9. délelőtt 10-12-ig. 1577

NYAKKENDŐIT utaalakítják, aszurozást, plüssözést, gouvérozást olcsón és gyorsan készít Szikraárúház. Piac 77. 1582

ELKÖLTÖZÉS miatt különböző butorok eladók. Péterfia 4. 1559

Sodrony ágybetétet
legjobb minőségben készít
NEUMANN, Péterfia-utca 19.

ELADÓ a Homokkerthen, az óvodával szemben gróf Tisza István-utca 4/b. szám alatti családi ház szőlővel és gyümölcsösökkel. Értekezhetni lehet Andrassy-ut 22 szám alatt a vincellérnél. 1563

LEGSZEBB gyermek fényképek menyasszonyi és családi felvételek Ruzicskánál készülnek. 1570

BOR eladás literenként, sajáttermésű új ezerjő 13.000 K. Kitiűő őrizling 15.000 Kor. Jóna János. Nyil-u. 34. üzletben, továbbá Bocskai-kerti pincében eladók 50 hektoliter tisztán kezelt ezerjő és őrizling bort kisebb mennyiségben is 50 literen felül már nagyban árban számítom. 1574

MODERN rövid keresztthuros ébenfa 3 pedálos bécsi gyártmányu acélos zongora 18 millióért eladó. Halász igazgatónál. Nyiregyháza. Er-u. 11. sz. 1568

KIVÁLÓ jó sajáttermésű bor literenként kapható 16 000. Bősziroményi-ut 45. 1567

Békebeli minőségben ismét kapható a biztos hatású „Fáy” arckrém és szappan
Egy téglát ára 10000 K. 1 darab szappan 12.000 korona. Kapható a készítő
Grósz Nagy Ferenc
„Arany egyszaru” gyógyszerárúháza DEBRECZEN (színház mellett).
Ugyanott mindenféle pipereclkek, szappanok, arckrémekek, pouderek, hajolajok, fogkrémek, illatszerek kímérve legolcsóbb napi árakban beszerezhetők.

KERESLET

DEUTSCHES Fräulein wird gesucht für Vormittagsstunden gegen Mittagskost Rieflische Offerter an Dr. Ratkóczy. Zöldfa-utca 8. 1506

PINCERTANULÓNAK ügyes fiú felvétetik az Angol Királynő étterembe. 1530

RESZELŐVAGÓ tanuló felvesz a Hungaria reszelővágó üzem. Bui-dosó-u 19. sz. 1536

TANULÓ cipőfelsőrész készítéshez felvétetik. Király-u. 5. 1575

FODRÁSZSEGÉDET kiegészíteni felvesz Csász. Csapó 105. 1584

MINDENES leány jó bizonyítványokkal felvétetik Batthyányi-u. 16. keresztúthoz. 1556

MOSONÓ folyó hó 1-én felvétetik a szülészeti klinikán. Jelentkezés Egyetemi Gazdasági Hivatalnál. Simonffy-ut 1 Közkórház. 1561

TANÍTÓNŐ bármilyen állást keres ur családnál. Háztartásban segédkezem, németet, latint, franciát tanítok. Középsikolai tanulókat sikerrel előkészíték. Guttmané. Kismária, Bilharm. 1571

GAZDASSZONYNAK fiatal özvegy asszony ajánlkozom magános urhoz. Cim a kiadóban. 1572

MEGBIZHATÓ kiegészítendő asszonyt keresek a háztartás vezetéséhez mindenesnek. Springer könyvkereskedő. főposta mellett. 1573

Sapkák
gépelt kalapok, gyermek csibész kalapok legszebb kivitelben készülnek és készen is kaphatók
Széchenyi-utca 16., keresztépület.

VEGYES

FORGALMAS helyen, elköltözés miatt, üzletberendezés, trafik, azonnal átadó. Hadházi-u. 13. Értekezés a trafikban. 1417

KÉTÁGYAS utcai butorozott szoba azonnal kiadó. Széchenyi-u. 15., keresztépület. 1494

VIDÉKI forgalmas helyen levő vegykereskedés átadó. Cim a kiadóban. 1545

KÜLÖNBEJÁRATU szépen butorozott kétszoba elátással és azonnal kiadó. Dégenfeldtér 3. 1578

VENDÉGLŐ, jó menetelű, a „Galambhoz” címzett, teljes berendezéssel, kuglhoz, nvári kerttel eladó, illetve bérbe kiadó. Péterfia-u. 55. 1580

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Hatvan-u. 70. 1580

KÖNTÖSGATI városi esordalegelő egy leelő jog átadó. Berger Béla Török Báint 22. 1585

Mezőgazdasági hiteleket
földbirtokra, olcsó kamattal mellett folyósít
dr. Balázs Jenő bankháza
Piac-u. 89.

UTCAI butorozott szoba azonnal kiadó. Értekezhetni Széchenyi-utca 27. szám. 1583

UTCAI butorozott szoba különbejárattal azonnal kiadó. Cim Csonka-utca 14. szám. 1566

BUTOROZOTT utcai szoba ágy nemű nélkül disztingált csevénnek kiadó. Miklós-u. 21. 1557

Soffőriskola és a legolcsóbb bérautók!
KISS autó-motor és gépműhely **Erzsébet-utca 20.**
Eladó. 3 lóerős gőzcséplő készlet 65 mázsa buza. 720 m/m-es motoros cséplőkészlet 55 mázsa buza. Négylóerős modern autó 45 millió **Telefon 901.**

KETTŐ szoba, mellékhelyiségekkel, 4 fő lakás átadó Hatvan 21., ajtó 4. 1558

FÖTÉRI üzlet, világos pince kiadó. Hunyadi 15. 1534

5 MILLIÓ biztos helyre, jó fedezetre kiadó. Cim a kiadóban. 1537

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba június 1-re kiadó. Verbőczy-u. 14. 1540

TRAFIKÜZLET forgalmas helyen, berendezéssel átadó. Hadházi-u. 13. sz. Értekezni a trafikban. 1560

BUTOROZOTT szoba szolid urnak kiadó. Hunyadi-u. 5. sz., földszint. 1562

CSINOSAN butorozott szoba előszobával, ágy nemű használatra kiadó 400.000 koronáért az Árnádtér közelében. Cim a kiadóban. 1564

KÉT utcai különbejárati butorozott szoba villanyvilágítással 1-re kiadó. Varga-utca 24. 1565

ZONGORA elsőredű Wirth-féle bérbeadó Piac 19. II. em. ügyvédi iroda. 1569

ARANYPARITÁSOS lakbérrel keresek 2 vagy 3 szobás lakást központban. Cim a kiadóhivatalban. 1523

KOSZTOSOKAT felveszek. Sütő Józsefné Nemzetőr-u. 3/a. pincelakás, balra. 1496

KIADÓ utcai butorozott különbejárati szoba. Arany János 36. 1522

KIADÓ két szoba, előszoba, konyha. Cim a kiadóban. 1507

OLASZ rövidített nyelvtanfolyamra sürösen jelentkezhetni egyetemi könyvtárban. Simonffy-utca 2., II. em. 1514

BUTOROZOTT utcai szoba központban június 1-től kiadó. Cim a kiadóban. 1498

KÜLÖNBEJÁRATU utcai 2 ágyas butorozott, ágy nemű nélkül egy-két urnak kiadó. Barna-utca 15., földszint. 1500

KIADÓ butorozott szoba Batthyányi-utca 5. szám. 1502

SZÉPEN butorozott különbejárati szoba kiadó. Rákóczi-utca 46. 1515

WELLS
NAGY VILÁG-TÖRTÉNETE
NAGYARUL.
Több száz illusztrációval, térkép- és grafikonmelléklettel. **A ma legjelentősebb írői alkotása, történelem a XX. század szemszögéből nézve a XX. század embere számára.** Világsiker! Az angol és német kiadás 4 millió példányban kelt el. A lexikon alakú, 640 oldalas egész vaszonkötésű könyv ára 665.000 korona. **Előzetes megrendelés esetén csak 441.000 K, mely összeg május hótól kezdődőleg havi 63.000 K-ás részletekben törleszhető.**
Előfizetéseket elfogad a **HEGEDŰS és SÁNDOR rt.** könyvkereskedése Debreczen, Piac-u. 34. sz.
Kérjen ismertetőt!
GENIUS KIADÁS!